

เทศน์เช้า วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระนะ ตั้งใจฟังธรรมะ เราอุตส่าห์ชวนขวยมาไง ขวนขวยมาเพื่อคุณงามความดี ถ้าคุณงามความดีเป็นบัณฑิต ไม่ใช่คนพาล ไอ้พวกพาลหน้าด้านพวกนั้น ไม่ต้องไปยุ่งกับมัน ถ้ามันพาลมันหน้าด้าน ควรอยู่บ้านมัน มันไม่ควรมาที่วัด

ถ้าใครมาวัดแล้วมันต้องเป็นบัณฑิต บัณฑิตมันนุ่มนวลอ่อนหวาน นุ่มนวลมันควรแก้ไขได้ เราจะมาแก้ไขกันไง แก้ไขนะ แก้ไขในหัวใจของเรา ถ้าเราแก้ไขหัวใจของเรา เวลาทางโลกเขาบอกว่า เวลาคนที่ปฏิบัติต้องเป็นคนดีก่อนๆ

แล้วเมื่อไหร่มันจะเป็นคนดีล่ะ ถ้ามันจะดีมันก็ดีโดยกิเลสไง ฉะนั้น ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าข้ามพ้นทั้งดีและชั่ว ไม่ใช่ไปติดที่ดี เราไปติดที่ดีๆ ติดที่ดีก็ติดตรงนั้นนะ ความดีๆ ความดีของใคร ความดีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้ธรรมเป็นทานๆ แล้วความดีของใคร ทุกคนก็เอาความดีมาอวดกัน ทุกคนเอาความดีมาขัดแย้งกัน แล้วมันดีอะไร ถ้าดีมันจะติดอยู่อย่างนั้นได้อย่างไร

มันต้องข้ามพ้นดีและชั่ว แต่การข้ามพ้นดีและชั่วมันทำไถยาก เห็นไหม คนที่ไปทำบุญกุศลที่ไหนก็แล้วแต่ ไปแล้วไปใกล้ชิด ไปใกล้ชิดแล้วไปรู้ว่าสิ่งนั้นมันไม่ถูกต้อง แล้วมันเป็นความผิดพลาด ไม่กล้าออกมาหรอก เสียหาย ทำไปเยอะ เสียหาย คิดว่าเป็นความดีอันนั้นไง แล้วมันก็ติดอยู่นั่นนะ แต่ถ้าเราสละทิ้งมันไปเสีย มันผิดพลาดเราก็ชวนขวยเอา เราก็ทำของเราใหม่ ถ้ามันผิดพลาดไป คูลิ เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านมาประพฤติปฏิบัติมานะ เวลาปฏิบัติไปมันจะละเอียดอ่อนขนาดไหนมันมีแต่สมุทัย มีแต่ความเจือปนของเราทั้งนั้นนะ แล้วไม่กล้าทิ้งอะไรทั้งสิ้น

เวลาหลวงตาท่านไปเจออวิชา พวกเราว่าอวิชา เวลาเขาवादไว้ตามวัดตามวามันเป็นยักษ์เป็นมาร เวลาเป็นจริงท่านบอกว่ามันสวยยิ่งกว่านางสาวจักรวาล มันไปติด ไปยอมจำนนกับอวิชาของตนเองนะ ไปยอมจำนนอยู่กับมันนะ ไปก้มหัวให้มันนะ ไปซุกอยู่เท้าของมันนั่นนะ

เพราะอะไร เพราะเราไม่เข้าใจใจ ทั้งๆ ที่เราตั้งใจกันนะ เราตั้งใจกันเพื่อประพฤติปฏิบัตินะ เราตั้งใจเพื่อชำระล้างกิเลสนะ เราต้องการชำระล้างอวิชชาความไม่รู้ของเรา เวลาไปเจอมัน ไปยอมจำนนอยู่กับมันทั้งนั้นนะ นี่เพราะความไม่เข้าใจของเราใจ

เวลาครูบาอาจารย์เราทำ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปแล้วมันต้องแก้ไขๆ แก้ไขสิ่งนั้นเข้าไป แก้ไข เราละเอียดเข้าไปขนาดไหนมันก็หลุดไปตลอด มันหลุดไปตลอด กิเลสมันหลุดไปตลอด แล้วเราไม่เคยรู้จักมันหรือ ก็บอกรู้จักมันหรือ แล้วบอกรู้จักมันหรือ

มรรคอะไร มีรู้จักหรือ มีรู้จักมันหรือเปล่า ไม่มีใครรู้จัก ไม่มีใครเคยเห็นหน้ามัน เพราะไม่มีใครรู้จัก ไม่มีใครเคยเห็น คุณ เวลาหลวงตาท่านมีเพื่อนเป็นมหาเจียน มหาเจียนท่านจบ ๕ ประโยค หลวงตาจบ ๓ ประโยค เวลาจบ ๕ ประโยคแล้ว หลวงตาจบ ๓ ประโยคแล้ว หลวงตาก็ออกมาประพฤติปฏิบัติ เขาเรียนถึงจบ ๕ ประโยคแล้วมาเป็นเจ้าคณะจังหวัดโคราช เขาเป็นเจ้าคณะจังหวัด เขาใหญ่โตขนาดไหน เวลาสุดท้ายเขาออกมา เขาเป็นคนดีมาก จิตใจที่ฝึกฝายประพฤติปฏิบัติเพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้จิตใจเป็นธรรมๆ ใจลาออกจากการเป็นเจ้าคณะจังหวัด ลาออกจากการเป็นเจ้าคณะจังหวัดแล้วก็เข้าไปจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปสร้างวัดในป่าในเขา แล้วท่านก็ประพฤติปฏิบัติของท่าน นี่เวลาประพฤติปฏิบัติของท่านนะ

เวลาญาติโยมเขาจะไปทอดผ้าป่า เขาก็นิมนต์หลวงตาไปด้วย หลวงตาท่านก็ไปด้วย เวลาเจ้าภาพก็ต้องเทศน์ ท่าน ๕ ประโยคนะ เป็นอดีตเจ้าคณะจังหวัด เวลาท่านเทศน์ขึ้นมาท่านฟังแล้วท่านบอกมันเป็นภาคปริยัติ คือการศึกษา

การศึกษา คนเราศึกษามือองค์ความรู้ขนาดไหนมันก็เป็นองค์ความรู้ของทางโลก องค์ความรู้ทางวิชาการ องค์ความรู้ทางวิชาการ ขนาด ๕ ประโยคเป็นเจ้าคณะจังหวัด แล้วมรรคมันอยู่ไหน รู้จักมรรคสักตัวไหม ไม่รู้จักสักตัว สมาธิยังทำไม่เป็น แต่เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่านไป ท่านชวนชวนของท่าน ท่านทำคุณงามความดีของท่าน ท่านทำความจริงของท่าน ทำความจริง เวลาคนเราจะประพฤติปฏิบัตินะ จบ ๕ ประโยคมาแล้ว พอจบ ๕ ประโยคมาแล้วพยายามชวนชวนของตน จบ ๕ ประโยคมาแล้วเป็นเจ้าคณะจังหวัด มันก็ต้องมีบารมี มันก็มีคนส่งเสริม มีความรู้พร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติ ประพฤติปฏิบัติ เวลาปฏิบัติไปแล้วมันมีแต่ความสงสัยทั้งนั้นนะ

เพราะเวลาหลวงตาท่านจบ ๓ ประโยค ท่านจะประพฤติปฏิบัติมันก็ยิ่งเกิดความสงสัยขึ้นมา ท่านศึกษามานะ ศึกษามา เวลาเริ่มต้นการศึกษาก็อยากจะเห็นเทวดา เพราะบอกเทวดามันเป็นทิพย์สมบัติ โอโฮ! มันมีแต่ความอสังการทั้งนั้นเลย พอศึกษามากเข้าไป อ้อ! ถ้าพรหมมันดีกว่าก็อยากไปพรหม เวลาศึกษาไป ถ้าพรหมแล้วมันก็ยังเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้านิพพานแล้วมันยังสิ้นกิเลสไปเลย มันเป็นวิมุตติสุข ก็อยากไปนิพพาน มันเชื่อมั่นขนาดนั้นนะ แต่เวลาจะออกประพฤติปฏิบัติจริงๆ ขึ้นมามันก็สงสัย เพราะกิเลสมันพาให้สงสัย จะมีความรู้มาก ความรู้น้อยขนาดไหน โอ้ความสงสัยในใจนั้นแหละมันพาให้สงสัย แล้วความสงสัยๆ นั้นมันเป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ แล้วมันจะไปรู้อะไรเป็นความจริง แล้วเวลาจะปฏิบัติขึ้นมามันก็เป็นความจริงขึ้นมาไม่ได้หรอก ฉะนั้น เวลาท่านถึงหาผู้ชี้หน้าที่ถูกต้องดีงาม ท่านถึงบอกว่าท่านตั้งเป้าไว้เลย จะไปหาหลวงปู่่มั่นๆ

เวลาไปหาหลวงปู่่มั่น หลวงปู่่มั่นว่า มหามาหาอะไร มหานิพพานใช่ไหม นิพพานอยู่ที่ไหน นิพพานเป็นความจินตนาการ เป็นความคาดหมายของสัตว์โลก มันก็คาดหมายกันไป นิพพานมันอยู่ในหัวใจ

ฉะนั้น เวลาจะประพฤติปฏิบัติ เวลามหา มหาศึกษาเล่าเรียนมา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐมากๆ ที่เรากราบไหว้บูชากัน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เรากราบไหว้ เรากราบไหว้ปัญญาคุณ เมตตาคุณ พระกรุณาธิคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือคัมภีร์คัมภีร์ประเสริฐสุดยอด มันเป็นแก้วสารพัดนึก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์มันสุดยอดจริงๆ มันสุดยอดจริงๆ แล้วเราไปศึกษา เราศึกษาโดยกิเลสตัดค้นหาความทะยานอยากของเรา ศึกษาด้วยความเข้าใจของเรา เราก็ไปบิดเบือนอันนั้นเป็นความพอใจของเราเสีย ถ้าอันไหนไม่ถูกใจเราก็คัดทิ้งๆ ว่าอันนี้ไม่ใช่ ถ้าอันไหนใช่ก็ถือว่าอันนี้ใช่ แล้วใช่แล้วก็ยังเป็นความจำๆ มันไม่เป็นความจริงขึ้นมา

ฉะนั้น ถ้ามหาเวลาประพฤติปฏิบัติไปพร้อมกับภาคปริยัติ การศึกษามานันประเสริฐมาก แต่ให้เก็บไว้ในลิ้นชักในสมองไว้ก่อน คืออย่าเอาความรู้สึกนึกคิดอย่างนั้นมาเทียบเคียงกับการปฏิบัติของเรา แล้วเราทำความสงบของใจเข้ามา ปฏิบัติของเราไปที่ปฏิบัติของเราไป ถ้าจิตใจเวลามันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา เวลามันเกิดวิปัสสนาญาณขึ้นมา เวลามันสำเร็จแล้วมันจะเป็นอันเดียวกัน หลวงตาท่านก็เชื่อแล้วท่านก็พยายามจะไม่นึกถึงมัน แต่ก็นึก นึกกิเลสมันพานึกทั้งนั้นนะ

เวลานึกที่โรมันก็เสื่อมทุกที นึกที่ไรก็เป็นสัญญาทุกที นึกที่โรมันก็เป็นความทุกข์ความยากทุกที ถ้าวางไว้ไม่ไปสนใจมันแล้วก็พยายามพุทธของเรา ใช้ปัญญาของเรา มันก็เป็นปัญญาของเราจริงๆ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐมาก การศึกษามาของมหายันมีคุณค่ามาก แต่การศึกษาเวลาประพฤติปฏิบัติมันจะขัดมันจะแย้งกัน มันจะเป็นอุปาทาน มันจะสร้างภาพ มันรู้ไปก่อน

นี่ไง เอ็งจะไปหาพรรคหาที่ไหน หาให้มันหลอกใจใหม่ มันไม่มีอยู่จริง ถ้าเป็นความจริง พรรคคืออะไร พรรคก็คือศีล สมาธิ ปัญญา ศีลคือความปกติของใจ สมาธิก็คือเกิดจากจิต แล้วถ้าเกิดปัญญา เกิดปัญญาจากจิต นี่ไง เวลาท่านไปศึกษา ศึกษาๆ มาอย่างนั้น เวลามหาเจียนท่านจบ ๕ ประโยค ท่านเป็นเจ้าหน้าที่จังหวัด เวลาท่านหลีกไปเพื่อจะประพฤติปฏิบัติ เวลาญาติโยม ท่านเป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่บวช ท่านเป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่เป็นพระ ท่านเป็นเพื่อนกันมาตลอด ฉะนั้น ความเป็นเพื่อนกัน สังคมก็สังคมเดียวกัน สังคมคือหมู่คณะก็หมู่คณะเดียวกัน เวลาเขาไปทอดผ้าป่า เขานิมนต์หลวงตาไปด้วย เวลาท่านไปนั่งฟัง เวลาเทศน์มาท่านบอกเลย นั่นละปริยัติทั้งนั้นเลย

สุดท้ายแล้วท่านเป็นเพื่อนกัน ท่านก็ส่งพระของท่าน พระของท่านเป็นเพื่อนกับเรานี้แหละ ไปอยู่กับหลวงตาเป็นรุ่นๆ ไป ท่านก็เอาเทปไป เอาเทปออกมาฟัง เพราะท่านเป็น ๕ ประโยค ท่านมีองค์ความรู้ของท่านอยู่แล้ว ท่านก็คัดเลือกแยกแยะเอาสิ

ดูเวลาหลวงตาท่านบอกว่าท่านศึกษาอยู่ ท่านเป็นลูกศิษย์ของสมเด็จพระสังฆราช เป็นลูกศิษย์ของสมเด็จพระเจ้าฟ้าอะไรฟังเทศน์เข้าใจหมดเพราะมันเป็นแนวทางเดียวกัน เวลาท่านไปเจอหลวงปู่มั่นครั้งแรก ท่านบอกว่าท่านฟังเทศน์หลวงปู่มั่นไม่ออก แต่มันคืออย่างหนึ่ง มันคืออย่างหนึ่งคือแขวนไว้ก่อนว่าหลวงปู่มั่นถูก เราผิด

นี่ฟังเทศน์เจ้าฟ้าเจ้าคุณมาหมด มันเป็นทางวิชาการ มันเป็นเรื่องโลกๆ ใจ มันเป็นที่ตรรกะที่ทุกคนเข้าใจได้ใจ แต่เวลาหลวงปู่มั่นท่านเทศน์ ท่านเทศน์ออกมาจากประสบการณ์ของท่าน ออกมาจากความจริงของท่าน เทศน์แล้วฟังไม่รู้เรื่อง แต่ท่านบอกว่าท่านมีวาสนา ท่านไม่รู้เรื่องขนาดไหนก็พยายามปรับตัวเอง พยายามศึกษา พยายามปรับตัวเองเข้าไปพอฟังเทศน์เข้าใจ

นี่ไง จะหามรรคๆ หามรรคที่ไหน ถ้ามรรค มรรคก็เป็นแต่ชื่อ มรรค ๘ ในชั้นมัจฉๆ ก็มี
ทั้งนั้นนะ ใครก็ศึกษามรรค แล้วก็อวดรู้ อวดเอามาว่าเป็นมรรคๆ มันเป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ
มันเป็นเรื่องตรรกะ มันไม่เข้าสู่ใจ มันเกิดเป็นสัจจะความจริงขึ้นมาไม่ได้ แล้วถ้ามันเป็นจริงมัน
ก็เป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่าประเสริฐๆ

เวลากราบ กราบธรรมๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบอะไร ก็กราบธรรมในใจ
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ที่ไหน หลวงตาท่านเล่าให้
ฟัง ถ้ามีหนังสือเป็นตัวอักษร ท่านจะไม่ยอมนั่งเสมอเลย ท่านต้องเก็บไว้ในที่สูง เพราะท่านบอก
ว่าตัวอักษรมันคือธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้

ท่านไม่ได้เคารพในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ท่านเคารพแม้แต่สื่อที่
จะแสดงธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาท่านมีคุณธรรมในใจท่านยังเคารพ
บูชา คำว่า “เคารพบูชา” มันเคารพจากหัวใจ เคารพจากสัจจะความจริงใจ แต่มันเคารพเพราะ
อะไร เพราะจิตใจมันเป็นธรรมใจ

ฉะนั้น สิ่งที่เราศึกษาๆ มาเป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านถึงบอก
ให้เก็บไว้ก่อน เราต้องการธรรมชาติของเราใจ เวลาสุขเวลาทุกข์ ใครสุขใครทุกข์ เวลาเกิดศีล สมาธิ
ปัญญา เราอยากเกิดกับเราใช่ไหม แล้วเราไปศึกษา ไปจำมา เป็นของเราหรือเปล่า เวลาไปศึกษา
ไปจำมาก็นี้กว่าของเราๆ

จำเขามา ถ้าเป็นสมัยปัจจุบันนี้เขาเรียกคำลึกลับสิทธิ์นะ เอาไปพูดเขาปรับหมดละ จับติดคุก
อ้างอิงธรรมชาติพระพุทธรูปโดยไม่มีอยู่จริงในใจของตน แต่ถ้ามันฝึกหัดๆ ขึ้นมาเป็นความจริง
ขึ้นมา เวลาเป็นความจริงขึ้นมามันจะเกิดสัจจะ เกิดความจริงขึ้นมาอย่างนี้ ถ้าเกิดสัจจะความจริง
ขึ้นมา เราต้องฝึกหัดของเรา เราต้องมีสติ เราต้องมีการกระทำของเรา มันจะเกิดความจริงของ
เรา มันจะทุกข์มันจะยากมันก็จะเข้ามาสู่อำนาจวาสนาบารมีของคนแล้ว

คนเราจะมีอำนาจวาสนาบารมีขนาดไหน เวลาสร้างมา จิปาถาปัญญา ผู้ที่ตรัสรู้ง่าย คนที่
ทำมา พิจารณาแล้วตรัสรู้ง่าย คุณติ พระอัสสชิเวลาไปเทศน์สั่งสอนพระสาวกบุตร โมคคัลลานะ
“ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ” เป็นพระโสดาบันหมดเลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เทศน์ชั้นมัจฉๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมองค์เดียว อีก ๔ องค์ยังไม่ได้นี่ไง เวลา
เทศน์ไปจนเป็นพระโสดาบันทั้งหมด เวลาแสดงอนัตตลักษณะสูตรเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา นี่

ความรู้คนไม่เท่ากัน อำนาจวาสนาคนไม่เท่ากัน ถ้าอำนาจวาสนาไม่เท่ากัน แต่เรามีศรัทธามีความเชื่อหรือไม่ ถ้าเรามีศรัทธามีความเชื่อของเรา นี่คืออำนาจวาสนาที่สุดนะ เพราะศรัทธาความเชื่อมั่นทำให้เรามากันคว้า ศรัทธาความเชื่อมั่นทำให้ทดสอบ ถ้าใครนั่งสมาธิภาวนา ใครทดสอบใจของตน นั้นนะมันเป็นการทดสอบในทางวิทยาศาสตร์ ทดสอบจิตใจของตน

จิตใจของตนที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ที่ว่าทุกข์ที่ว่ายาก ไปศึกษามา ศึกษาที่เป็นวิธีการเท่านั้น ถ้าวิธีการขึ้นมาก็ชี้เข้ามาที่ใจ แล้วถ้าจะค้นหาใจของตนมันก็ต้องมีการประพฤติปฏิบัติ แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันต้องนั่งสมาธิภาวนามันถึงจะเป็นความจริงขึ้นมา

จำมาขนาดไหน ศึกษาขนาดไหน มหาเขียนจบ ๘ ประโยค ได้เป็นเจ้าคณะจังหวัด จะได้ขึ้นเป็นเจ้าคณะภาคด้วย มันมีองค์ความรู้ขนาดไหน เวลาหลวงตาท่านไปฟังๆ ไปฟังแล้วบอกว่ามันเป็นสัญญาทั้งหมด เป็นการจำมาทั้งนั้น

แต่ท่านก็ประพฤติปฏิบัติโดยเอาข้อเท็จจริง ลูกศิษย์นะ ส่งลูกศิษย์มาอยู่กับหลวงตา ส่งลูกศิษย์มา ท่านก็เอาเทพที่เข้มข้มๆ แกงหม้อเล็ก แกงหม้อจิวของหลวงตาส่งไปให้ กลางคืนขึ้นมาเปิดฟัง พอเปิดฟังขึ้นมา การเทศน์อย่างนั้นก็เป็นการแสดงธรรม การเทศน์ในภาคปฏิบัติ ไม่ใช่การเทศน์ในภาคปริยัติ แล้วท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาก็เทียบเคียงใจของตน มันจะเป็นอย่างนั้นหรือไม่ สิ่งที่หลวงตาพูด พระอรหันต์ที่พูด พูดจากอะไร พูดจากจิตใจที่มันพัฒนาจากปุถุชนเป็นกัลยาณปุถุชน จะเป็นโศดาปัตติมรรค เป็นโศดาปัตติผล เป็นสกิทาคามีมรรค เป็นสกิทาคามีผล เป็นอนาคามีมรรค เป็นอนาคามีผล เป็นอรหัตตมรรค เป็นอรหัตตผล มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ เวลาหลวงปู่มั่นท่านเทศน์ ท่านเทศน์อย่างนั้นนะ แล้วถ้าใครมีวุฒิภาวะฟังได้ เข้าใจได้ มันจะเห็นขึ้นไปอย่างนั้น

เทศน์แต่ละกัณฑ์ๆ ของครูบาอาจารย์ท่านแต่ละเทศน์ ท่านเทศน์ตั้งแต่ปุถุชนคนหนา ปุถุชนคนช่วยตัวเองไม่ได้ แล้วเวลาคนช่วยตัวเองได้ พิจารณาได้ แล้วถ้าจิตใจเราเป็นๆ ถ้าจิตใจเราไม่เป็น มันคืออะไร ถ้าไม่เป็นคือไม่รู้ ถ้าไม่รู้คือมันไม่เข้าใจ แต่ถ้ามันเข้าใจขึ้นมา มันเป็นอันเดียวกัน มันทดสอบใจได้ไง ในการฟังเทศน์ๆ มันทดสอบใจของตน มันทดสอบใจของตนว่าในภาคปฏิบัติเขาปฏิบัติกันแล้วเป็นแบบนี้ๆ มันก็เหมือนสินค้า สินค้าที่ทำเสร็จแล้วเขาก็ต้องทดสอบว่ามันมีคุณภาพจริงหรือเปล่า มันเป็นจริงหรือเปล่า ถ้าไม่เป็นจริง เขาไม่ให้เข้าท้องตลาด เขาไม่ให้ขาย

นี่เหมือนกัน ถ้ามันไม่เป็นความจริงขึ้นมามันก็ไม่เท่าทันกิเลส มันก็ไม่เท่าทันความมีคุณธรรมในใจของคน ถ้ามันมีสติมีปัญหา มันมีสติปัญญาอย่างนี้ มีสติปัญญาเพื่อทดสอบตน มีสติปัญญาเพื่อทดสอบ ทดสอบเข้าไป เวลาครูบาอาจารย์ท่านแก้ปัญหามา เวลาคนไปถามหลวงตาว่าพระปฏิบัติแล้วควรทำอะไรต่อ ที่ทำมานี้ถูกไหม

ถูก

แล้วทำอะไรต่อไป

ให้ซ้ำๆ

ให้ซ้ำๆ คือทดสอบๆ นี่ไง การทดสอบไง การทดสอบ ขนาดทดสอบแต่ครั้งขึ้นมา เราทำวิจัยขึ้นมาว่าจะมีองค์ความรู้แต่ละเรื่องมันแสนทุกข์แสนยาก แล้วมีองค์ความรู้ขึ้นมาแล้วองค์ความรู้นี้มันใช้ได้หรือเปล่า ถ้าองค์ความรู้ขณะนั้นมันสมควร มันเป็นจริงของมัน แล้วเวลาปกติมันจะเป็นจริงหรือไม่ ทดสอบๆ ทดสอบจนเวลามันทดสอบ ตึงคปทาน ซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ เวลามันขาด มันสมบูรณ์ของมัน เวลามันขาดมันต้องมีกิเลสขาด มันต้องมีกิเลสตาย เวลากิเลสตายไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกใครบรรลุธรรมๆ มันเหมือนดั่งแขนขาด ดั่งแขนขาด ตัดสังโยชน์ขาด แล้วความขาดอย่างนี้มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร แล้วคนไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นมันจะพิจารณาอย่างไร คนไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นมันจะรู้ได้อย่างไร แต่คนที่รู้ได้ๆ มรรคมันเกิดตรงนี้

เวลามรรคมันเกิดๆ ดวงใจดวงใดไม่มีมรรค ดวงใจดวงนั้นไม่มีผล ถ้ามรรคมันสมบูรณ์ มรรคมันเกิดขึ้นมา มรรค ๔ ผล ๔ ถ้ามันมีมรรค ๔ มันก็มีผล ๔ ถ้ามันไม่มีมรรค มันก็สูญญา ก็จำเอา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐมาก ไม่ประเสริฐมากจะ เอก์ นามก็ หรือ จะมีหนึ่งเดียวเท่านั้น ไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าซ้อนกัน เพราะเกิดแต่ละองค์มันแสนยาก แล้วเกิดมาแล้วเผยแพร่ธรรมๆ พวกเรานี่พวกที่มีอำนาจวาสนา ถ้ามีอำนาจวาสนาฟังแล้วมันฟังเข้าใจใจ

ฟังธรรมๆ นะ คนที่มีอำนาจวาสนาฟังธรรมโดยภาคปฏิบัติมันจะเข้าใจ ถ้าไม่มีอำนาจวาสนามันก็ต้องฟังธรรมในภาคปริยัติ “โยม ทำบุญนะ จะได้ไปเกิดบนชั้นนั้นๆ สวรรค์” นั่นนะ ภาคปริยัติเขาจะเจริญศรัทธาๆ ใจ

แต่ของเรามาพร้อมแล้วไง บุญก็คือบุญ บุญได้ทำแล้ว ตอนนี้ก็ประพฤติปฏิบัติ ตอนนี้ จะค้นคว้า ตอนนี้มีการกระทำ จะเอาความจริงขึ้นมา บุญใครทำก็ได้ ถ้าแสวงหาใครทำก็ได้ แต่ ภาวปฏิบัติมันต้องเป็นสัจจะเป็นความจริงของตน ถ้าความจริงของตน จะจิตใจเข้มแข็งมากน้อย แยกไหนมันถึงจะบังคับให้ตนนั่งสมาธิภาวนาได้ ถ้านั่งสมาธิภาวนาขึ้นมา มันจะเกิดมรรคเกิดผล ที่นั่น มันเหมือนมีการกระทำ ที่ไหนมีการกระทำ ที่นั่นก็จะมีผล ที่นั่นไม่มีการกระทำ ที่นั่นไม่มี ผล

ถ้าค้นหาใจของคนไม่เจอ ถ้าทำสมาธิไม่เป็น สิ่งที่ทำนั้นลอยลม สูญเปล่า ไม่มีใครเป็นเจ้าของ ถ้าจิตมันสงบแล้วใครเป็นคนรู้ สติ จิตไม่รับรู้ สมาธิของเรา วิปัสสนาเกิด ปัญญาของเรา มรรคผลเกิด มรรคผลของเรา ของจิตดวงนั้น ของจิตดวงนั้นตลอด นี่ไง การกระทำกระทำอย่าง นี้

ที่นี้เวลาทำบุญๆ เป็นอามิส เราก็อ่อนวอน พยายามให้ตรงเป้าหมาย ทำให้เราสู่เป้าหมาย ของเราให้ได้ อันนั้นเป็นทาน ทาน ศีล ภาวนา เห็นไหม มีทานแล้วมาจำศีล จำศีลแล้วภาวนาเป็น ไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง มีทานแล้วก็จำศีล จำศีลแล้วภาวนา ภาวนาเป็นขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญาเกิด ขึ้นมา เกิดมรรคเกิดผลในใจขึ้นมา มันจะเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในใจดวงนี้

วันนี้วันพระ ถ้าใครทำได้แบบนี้ ใครทำได้แบบนี้ๆ มันจะเข้าสู่พุทธะในใจของเราไง ใจ ของเราจะเป็พระ เป็นผู้ประเสริฐไง การกราบการอ่อนวอน การอ่อนวอนเพื่อให้จิตใจมันสว่าง ใสวจิตใจมันมีศรัทธาความเชื่อ มันถึงได้มูมานะมีการกระทำ

การทำงานทางโลกอาบเหงื่อต่างน้ำทำเสร็จแล้วพรุ่งนี้ก็ทำใหม่ ทำเสร็จแล้วก็ต้องมีการ กระทำใหม่ การประพฤติปฏิบัติ เวลาทำเสร็จแล้ว เสร็จจบ อกุปปธรรมๆ ไม่มีการรื้อฟื้น ไม่มีการกระทำใดๆ ทั้งสิ้น มันจะจบสิ้นกระบวนการในใจของมัน จิตดวงนี้ถึงมีคุณค่า นิพพานคงที่ จิตก็คงที่ แต่คงที่โดยมีกิเลสตัดความทะยานอยากเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา แต่เวลาใช้วิปัสสนาญาณเข้าไปแก้ไข เวลามันเข้าไปสู่สังขารม ผู้สัจจะความจริงอัน นั้นมันจะคงที่แบบผู้รู้ ผู้ที่เข้าใจ ไม่ใช่คงที่ที่เามาเอาอีก เามาเอียงกัน เามาอวดกัน อวดกันว่า เดี่ยวจะหาว่าฉันไม่รู้ ฉันทักพูดอีกไปอย่างนั้นนะ เวลาเขาถามจริงๆ ขึ้นมา ตอบเขาไม่ได้ เพราะ จำของหลวงตามา จำของหลวงปู่มันมา เขาถามจริงๆ ตอบเขาไม่ได้ เอาไว้อวดกันไง

เขาไม่เอาไว้อวด เขาเอาไว้อำระล้างกิเลส เขาให้ทำความจริงขึ้นมา เราจะเป็นคนจริงทำ
เพื่อหัวใจดวงนี้ เอวัง